

Verslag

Onderwerp: Gebiedsbijeenkomst aanpassing Anloërdiepje

Datum: 19 juli 2019

Projectnummer: 356720

Referentienummer: Verslag gebiedsbijeenkomst

Anloërdiepje 12 juni 2019.docx

Plaats en datum: Anloo, 12 juni 2019

1 Doel en aanleiding

1.1 Opening en doel van de bijeenkomst

Yska de Leeuw van Sweco heet iedereen van harte welkom en geeft een korte toelichting op het doel van de avond.

Waterschap Hunze en Aa's is gestart met het Pilotproject Beekverhoging Drentsche Aa, waar ook het benedenstroomse deel van het Anloërdiepje deel van uitmaakt. Het waterschap wil graag uitleg geven over dit project en tips en zorgpunten van belanghebbenden en geïnteresseerden horen. Deze avond is bedoeld als startbijeenkomst. Het waterschap wil de inwoners graag informeren over de doelen, uitgangspunten, kaders en de resultaten van de eerste uitgevoerde analyses van het gebied. Tijdens deze bijeenkomst hoort het waterschap graag hoe de inwoners aankijken tegen het project. Wat zijn de wensen, zorgpunten, aandachtspunten en kansen vanuit de omgeving? Waterschap Hunze en Aa's ontvangt graag input voor het ontwerpproces waarin de plannen verder zullen worden uitgewerkt.

De gebiedsbijeenkomst is een tweede stap in het planproces. De eerste stap 'het verzamelen van beschikbare informatie en een basisanalyse van de haalbaarheid' is inmiddels afgerond. De resultaten hiervan worden vanavond gedeeld. Na deze bijeenkomst zullen indien gewenst ook keukentafelgesprekken plaatsvinden met direct belanghebbenden. Eind 2019/begin 2020 zal een 2^e bijeenkomst in het gebied worden georganiseerd waarin de dan concreet uitgewerkte plannen nader zullen worden toegelicht.

De PowerPoint presentatie en het verslag van deze bijeenkomst worden beschikbaar gesteld.

1.2 Inleiding door het waterschap

Willem Kastelein, projectleider bij waterschap Hunze en Aa's, geeft een presentatie over de beoogde Beekaanpassing Anloërdiepje. Tijdens de presentatie komen de volgende zaken aan de orde:

- aanleiding en doel project;
- opgaven;
- randvoorwaarden;
- kansen;
- mogelijkheden en onmogelijkheden;
- planproces.

De doelstellingen van het project beekaanpassing Anloërdiepje zijn:

1. onderzoeken van de haalbaarheid van verhoging van de beekbodem;
2. in onderzoek en planuitwerking belangen en wensen van belanghebbenden
 - a. zorgvuldig afwegen en
 - b. zo goed mogelijk meenemen
 - c. en voorkomen wezenlijke schade
3. voor zover haalbaar, realiseren verhoging van beekbodem.

Het bestuur van het waterschap vindt het belangrijk dat de belangen en wensen van belanghebbenden zorgvuldig worden afgewogen en waar mogelijk mee worden genomen bij de planvorming.

De presentatie is als bijlage bij dit verslag opgenomen.

1.3 Vragen tijdens inleiding

Tijdens de presentatie worden vanuit de zaal de volgende vragen gesteld en opmerkingen geplaatst:

1. V: Verhogen van de beekbodem met 0,75 m is nog al wat. De beek is nu al niet zo diep (circa 1 m-mv). Blijft er wel een beekje over?
A: *Het is niet de bedoeling om het beekje volledig te dempen. Zoals in de presentatie ook is toegelicht is op basis van nadere analyse geconcludeerd dat de bodemverhoging beperkt moet blijven tot maximaal 0,5 à 0,6 m Het Anloërdiepje moet als duidelijke beekloop zichtbaar en herkenbaar blijven in het landschap. Landschap en cultuurhistorie zijn belangrijke aandachtspunten de nadere uitwerking van de plannen.*
2. V: In de huidige situatie staat het water in het beekdal in natte situaties best hoog en kan het daarom ook moeilijk weg. Ontstaat door de beekbodemverhoging geen extra wateroverlast?
A: *In het kader van het onderzoek zijn berekeningen uitgevoerd met een hydraulisch rekenmodel waarmee de beekbodemverhogingen zijn gesimuleerd om de effecten tijdens natte en droge perioden in beeld te krijgen. In de presentatie zijn hiervan de resultaten weergegeven. Hieruit blijkt dat in de droge perioden de waterstand in het natuurgebied hoger wordt – dit is het gewenste doel – en in natte perioden beperkt hoger. De afwatering van de omliggende landbouwkundige gronden en bebouwde kavels zal niet worden beperkt door de beekaanpassing omdat deze percelen veel hoger liggen. Enkele bestaande wateroverlastlocaties zijn in beeld, deze worden in de verdere uitwerking nader beschouwd om een oplossing te zoeken. Deze oplossing willen wij graag in de keukentafelgesprekken met de direct betrokkenen bespreken.*
3. V: Het waterschap heeft een aantal nieuwe meetpunten aangelegd om waterstanden te meten. Deze zijn toch niet representatief omdat het de afgelopen periode zo droog is?
A: *Het waterschap heeft het meetnet uitgebreid om meer informatie te verkrijgen over het verloop van grond- en oppervlaktewaterstanden in het plangebied. Dit meetnet levert naast informatie over de huidige situatie in de toekomst ook meer informatie op over de effecten van de maatregelen. Naast deze nieuwe meetpunten beschikt het waterschap over meetpunten die er al langer staan en waar de bestaande situatie over meerdere jaren gemeten is. Deze meetpunten zijn belangrijk om de huidige situatie goed in beeld te hebben.*

2 Reactieronde aanwezigen

Na de inleiding verdelen de aanwezigen zich in twee groepen en wordt met behulp van kaartmateriaal (luchtfoto, hoogtekaart) met de aanwezigen een reactieronde gehouden waarin vragen, reacties, tips, kansen en risico's worden benoemd.

De input van de twee groepen is vervolgens plenair teruggekoppeld.

2.1 Vragen

4. V: Hoe is de rode grenslijn die tijdens de presentatie wordt getoond tot stand gekomen?
A: *De begrenzing met een rode lijn geeft aan tot waar mogelijk effecten van de beekverhoging zouden kunnen worden verwacht. De eigenaren van gronden die binnen deze begrenzing vallen zullen door het waterschap worden benaderd voor een keukentafelgesprek. Deze begrenzing is voldoende ruim genomen. Uiteraard is het waterschap ook bereid om, op verzoek, ook met eigenaren buiten deze begrenzing een gesprek te voeren. In de bijeenkomst heeft het waterschap op verzoek al toegezegd dat ook de bewoners van het woonperceel Gasterenseweg 5, dat net buiten begrenzing valt, zullen worden benaderd voor een gesprek.*
5. V: Verlies je door de beekbodemverhoging niet meer natuur?
A: *In het kader van Programma Aanpak Stikstof (PAS)/Natura2000 zijn door de Nederlandse Rijksoverheid maatregelen opgesteld om hoge natuurwaarden te behouden en te versterken waarbij tegelijk voldoende economische ontwikkelingsruimte beschikbaar blijft voor andere functies zoals vervoer, industrie en landbouw. De natuur in de beekdalen van de Drentsche Aa heeft last van verdroging in droge perioden. De grondwaterstand zakt te ver weg onder het maaiveld waardoor bijzondere planten verdrogen en verzwakken. In combinatie met een overschot aan stikstof verdwijnen deze planten. Om de natuur te versterken, zodat deze beter bestand is tegen het overschot aan stikstof, is een herstelstrategie opgesteld. Eén van de maatregelen is het beperken van verdroging. Hiervoor moet de waterstand in de beek in droge perioden hoger blijven. Dit kan in het Anloërdiepje niet door het bouwen van een stuw want dan neemt de stroomsnelheid af in de beek door een grotere waterdiepte en ontstaat een migratieknelpunt voor vissen en macrofauna (kleine waterdiertjes). Dit zou in strijd zijn met de wettelijke taakopdracht van het waterschap ten aanzien van de na te streven ecologische waterkwaliteit. Door de beekbodem te verhogen blijven de waterdiepte en de stroomsnelheid gelijk maar wordt de waterstand hoger. Door een hogere waterstand in droge perioden zakt het grondwater minder ver naar beneden en wordt de natuur sterker.*
6. V: Wat gebeurt er als na uitvoering van de maatregelen wij veel meer wateroverlast ondervinden? Deze maatregelen met de bijbehorende effecten zijn toch onomkeerbaar?
A: *In het voorbereidingstraject is met grote zorgvuldigheid bepaald wat een acceptabele verhoging van de beekbodem kan zijn zonder andere belangen te schaden. Hieruit vloeit voor het pilottraject Anloërdiepje een beekbodemverhoging voort van maximaal 0,5 à 0,6 m. Het effect op de waterstanden treedt vooral op in droge perioden met weinig afvoer. In natte perioden met veel afvoer wijzigen de waterstanden slechts beperkt. De verhoging maakt dan namelijk relatief een veel kleiner deel uit van het deel van de bedding dat wordt ingenomen door het stromende water. Het uitvoeren van de verhoging in kleinere stappen is niet*

gewenst omdat dan meerdere malen de beek wordt verstoord door de werkzaamheden.

Mocht er als gevolg van de ingrepen overlast ontstaan dan wordt door het waterschap samen met de getroffen partij naar een oplossing gezocht. Als geen andere effectieve maatregelen gevonden kunnen worden is daarbij het ongedaan maken van de beekverhoging een reële optie.

Er is een uitgebreid aantal monitoringspunten (beekwaterstanden, beekafvoer, grondwaterpeilbuizen) geïnstalleerd waarmee de huidige situatie in beeld wordt gebracht en de veranderingen als gevolg van de maatregelen worden gemeten. Hierbij zijn naast de nieuwe meetpunten ook oudere meetpunten met langjarige meetreeksen beschikbaar van het gebied.

7. V: Kunnen de sloten in de omgeving wel goed blijven afwateren naar het Anloërdiepje?

A: Het Anloërdiepje ligt in een relatief diep ingesneden dalletje. De omringende gronden liggen hoger en kunnen ook bij de verhoging van de beekbodem vrij blijven afwateren naar het beekdal. Aandachtspunt hierbij vormt de onderhoudstoestand van deze sloten. Voldoende onderhoud en schouw op de sloottrajecten die belangrijk zijn voor de afwatering van omliggende gronden is een belangrijke randvoorwaarde.

8. V: Nemen veeziekten niet toe door vernatting?

A.: De voorgenomen beekbodemverhoging heeft het meeste effect in de droge perioden – de grondwaterstand zakt in de omgeving van de beek minder diep weg. In natte perioden worden de beekwaterstanden in beperkte mate hoger. De omliggende landbouwgronden liggen hoger en ondervinden deze effecten niet. Het is daarom niet te verwachten dat veeziekten zullen toenemen door de verhoging van de beekbodem

9. V: Het pad bij de Markesteen is nu al veel te nat in sommige perioden. Wordt dit niet veel erger?

A: In de verder planuitwerking is de toegankelijkheid en recreatief medegebruik een onderdeel dat wordt meegenomen. Als mocht blijken dat er aanvullende maatregelen nodig (zoals bij voorbeeld ophogen van paden) dan zullen deze worden opgenomen in het plan.

10. V: De aanwezige agrarische ondernemers uiten hun zorgen over de afwatering van de zuidelijke afvoersloot. Deze heeft in de afgelopen jaren al vaker tot problemen geleid door achterstallig onderhoud van Staatsbosbeheer. Nemen deze problemen niet toe?

A: In de eerste verkenningen is deze aandachtslocatie al in beeld gekomen. In overleg met de betrokkenen zal worden bekeken of de realisatie van een korte afvoerroute richting het beekdal kan worden gerealiseerd of dat aanvullende afspraken over het onderhoud moeten worden gemaakt.

2.2 Overige opmerkingen

Er zijn verscheidene opmerkingen gemaakt over schouwsloten die niet voldoende worden geschoond en waar vanuit de schouw onvoldoende op zou worden toegezien. Ook is aangegeven dat grondgebruikers in het beekdal de afvoer van de beek niet mogen beperken (iets wat in het recente verleden wel aan de orde is geweest).

Reactie: als schouwsloten onvoldoende worden geschoond en sloten daardoor niet naar behoren kunnen afwateren, is het van belang dat u de onderhoudsplichtige hierop wijst. Voor zover Staatsbosbeheer de

onderhoudsplichtige is, is het onze ervaring dat Staatsbosbeheer snel reageert op klachten en de nodige maatregelen neemt. Als contact opnemen met de onderhoudsplichtige niet helpt en de schouw door het waterschap naar uw indruk onvoldoende is, is het van belang dat u hierover contact opneemt met het waterschap.

In de geplande keukentafelgesprekken is er uiteraard ook ruimte om hierover te spreken.

3 Afsluiting

Een belangrijk deel van de vragen zijn op de avond beantwoord. Een aantal punten worden in de nadere uitwerking meegenomen.

Het waterschap gaat in de tweede helft van 2019 individuele gesprekken voeren en zaken nader uitwerken. Daarna, naar verwachting eind dit jaar / begin volgend jaar, vindt weer een gebiedsbijeenkomst plaats waarin de resultaten worden ter bespreking zullen worden voorgelegd. .

Ter afsluiting van de avond wordt een ieder bedankt voor de inbreng en deelname.

Bijlage 1. Presentatie

Bijlage 2. Flipover vellen met uitkomsten groepsdiscussies

Bijlage 3. Kaart met aantekeningen uit groepsdiscussie

